

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 150/2009/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

148/2009. (V. 27.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **komáromi lakos** panaszos 2009. március 23-án előterjesztett **panaszát** a 2009. május 27-én – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülése alapján

e l u t a s í t j a.

A Testületnek a panasz elbírálására nincs hatásköre.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2009. március 23-án amiatt tett panaszt, mert véleménye szerint jogtalanul kapott három esetben is közigazgatási bírság kiszabásáról szóló határozatot tilosban parkolásért, ezért kérte, hogy ügyét a Testület vizsgálja ki.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 3 db csekket kapott tilosban való parkolásért, mint a gépjármű üzembentartója, holott a gépjárműnek fia a tulajdonosa és a gépjárművet fia használja. Egy nyilatkozatot küldött ez ügyben a Székesfehérvári Rendőrkapitányságnak, ahol azonban beadványát elutasították.

A panaszos sérelmezte, hogy nem ő használta az autót, ezt a hatóságokkal közölte is, ám ennek ellenére mégis őt büntették meg a közlekedési szabálysértésért. Különösen visszásnak tartja az ügyet amiatt is, hogy B, C, D kategóriájú jogosítványa van 1983 óta, és még sohasem büntették meg, a szabályokat mindenkor betartva közlekedik.

Mindezek alapján kérte a Testület vizsgálatát.

2) A panaszos kiegészítő beadványához mellékelte a marasztaló határozatokat a közigazgatási bírság kiszabásáról, valamint azt az igazolást, amit a Székesfehérvári Rendőrkapitányságnak megküldött, továbbá a Fejér Megyei Rendőr-főkapitányság végzését, melyben igazolását – miszerint a gépjárművel nem a panaszos közlekedett – elutasították, mivel az nem felelt meg a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 21/A. §-ában írt tartalmi és formai feltételeknek.

II.

1) Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

– a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

– a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

Az Rtv. 93. § (1) bekezdése szerint: „A Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemlről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni.”

2) A vizsgált esetben a panaszos azt sérelmezte, hogy véleménye szerint jogtalanul kapott három esetben is közigazgatási bírság kiszabásáról szóló határozatot tilosban parkolásért, mivel ő a gépjárműnek csak üzembentartója, azzal fia, mint tulajdonos közlekedett.

A Testületnek az ügy elbírálására nincs hatásköre, mivel a panaszbeadvány tartalmából kitűnően a panaszossal szemben nem került sor olyan, az Rtv. IV–VI. Fejezete szerinti intézkedésre vagy kényszerítő eszköz-alkalmazásra, amely – tekintettel az Rtv. 92–93. §-aira – a Testület hatáskörét megalapozhatná, és vizsgálatát lehetővé tenné. A Testületnek nincs hatásköre arra, hogy a Rendőrség által hozott közigazgatási határozatok jogszerűségét, megalapozottságát vizsgálja, ezért a panaszt a Testületnek el kellett utasítania.

3) A Testület azonban felhívja a panaszos figyelmét a következőkre. A Kkt. 21. § (1) bekezdésének d) pontja szerint „a gépjármű üzemben tartója, illetve a 21/A. § (2) bekezdésében meghatározott esetben a gépjárművet használatra átvevő személy felel

azért, hogy az általa üzemeltetett, illetve használt gépjárművel a járművel történő megállásra és várakozásra vonatkozó – külön jogszabályban meghatározott – egyes előírások betartásra kerüljenek.”

A jogszabályi rendelkezés – az objektív felelősség elve alapján – egyértelmű tehát abban, hogy a gépjárművel elkövetett közúti szabályszegések esetén elsődleges felelőssége az üzemeltetőnek van. Az üzemeltető mentesülhet a felelősség alól a Kkt. 21/A. § (2) bekezdésének megfelelően – eszerint: „Ha a gépjárművet az üzemeltető a szabályszegést megelőzően más személy használatába adta, és ezt a használatba vevő személy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt, a (4) bekezdés szerinti adatokat tartalmazó nyilatkozatával igazolja, vagy – azon gépjárművek esetében, amelyek külön jogszabály alapján a közúti forgalomban menetlevéllel, illetve fuvarlevéllel vehetnek részt – olyan menetlevéllel, illetve fuvarlevéllel igazolja, amely alapján a (4) bekezdés szerinti adatok megállapíthatóak, a közigazgatási bírságot a használatba vevő személlyel szemben kell kiszabni.”

Ugyanezen jogszabályhely (4) bekezdése azt írja elő, hogy a nyilatkozatnak, menetlevélnek, illetve fuvarlevélnek tartalmaznia kell a gépjármű hatósági jelzését, az üzemeltető és a használatba vevő személy nevét, születési idejét, születési helyét, lakcímét, a használatba vevő személynek a gépjármű vezetésére jogosító engedélye számát, valamint azon időszak megjelölését, amelyre a gépjármű használatát a használatba vevő az üzemeltetőtől átvette.

A panaszolt esetben azonban tényszerű, hogy a panaszos által megküldött igazolás nem felelt meg a Kkt. fenti előírásainak, mivel az nem a használatba vevő személytől, tehát a panaszos fiától, hanem a panaszostól származott. Ezen túlmenően pedig az igazolás a fent felsorolt adatokat sem tartalmazta, illetőleg azt nem teljes bizonyító erejű magánokiratban (tehát a nyilatkozó által saját kézzel írva, vagy két tanú által aláírva) csatolták, hanem azt kizárólag a panaszos írta alá.

4) Mindettől függetlenül az eljáró hatóságok vonatkozásában a Testület az alábbiakra hívja fel a figyelmet. A Testület álláspontja szerint súlyosan veszélyezteti a jogbiztonságot, hogy a közigazgatási bírságot megállapító határozatban a mentesülést megalapozó igazolás – jogszabály által előírt – meglehetősen szigorú tartalmi és formai kellékeiről a tájékoztatás elégtelen.

A közigazgatási bírságot kiszabó határozat csupán annyit tartalmaz, hogy: „A közigazgatási bírság megfizetése alól kizárólag a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 21/A. §-ában foglaltak szerint mentesülhet, feltéve, hogy a mentesülést megalapozó tények fennállását igazoló, a Kkt. 21/A. §-ában meghatározott adatokat tartalmazó okiratot e határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül hatóságom részére megküldi.”

A határozatok idézett forma-szövege mindenekelőtt nem veszi figyelembe azt, hogy a határozatok címzettjeinek többsége a jogalkalmazás terén laikus, aki nem feltétlenül

rendelkezik hozzáféréssel a hatályos jogszabályokhoz, illetve nem fordul jogi képviselőhöz egy igazolás vagy nyilatkozat elkészítése miatt. A fenti, kioktató szöveg – akkor, amikor kizárólag a jogszabályhely megjelölésére szorítkozik – figyelmen kívül hagyja azt, hogy „csupán” egy igazolás, egy nyilatkozat megfogalmazásáról van szó, nem pedig egy érdemi fellebbezésről, melynek esetében már elfogadható, hogy a határozat kizárólag jogszabályi hivatkozásokat tartalmaz, mint ahogy ez egyébként is általánosan elfogadott és a gyakorlatban történik. A határozat elleni érdemi jogorvoslati kérelem esetében már elvárható az, hogy az állampolgár a vonatkozó jogszabályoknak esetlegesen utánanézve vagy jogi képviselője útján terjessze azt elő, jelen esetben azonban nem.

Ráadásul a megfogalmazás még félrevezető is, hiszen meg sem említi, hogy a hivatkozott „okirat” jogi minőségét tekintve kizárólag teljes bizonyító erejű magánokirat lehet, továbbá a fenti mondatból egyáltalán nem következik az, hogy nyilatkoznia nem az eljárás alá vont személynek kell, hanem annak, aki a gépjárművet használta.

5) A jelen panaszban is ismertetett esethez hasonló, méltánytalan esetek elkerülése érdekében a Testület az javasolja, hogy az eljáró hatóságok által kiadott határozatokban szereplő tájékoztató szöveget egészítsék ki különösen az arra vonatkozó pontos és egyértelmű információkkal, hogy a nyilatkozatot a gépjármű használójának kell kiállítania, azt teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni, és melyek ennek a pontos tartalmi kellékei.

A Testület álláspontja szerint ez amiatt is indokolt, mivel az objektív felelősség jogintézménye (egyúttal a fent idézett jogszabályi rendelkezés) nem régen lépett hatályba, az állampolgárok ez irányú ismeretei pedig még hiányosak.

III.

A fentiekben kifejtettek miatt a Testület – hatáskör hiányában – a rendelkező részben foglaltak szerint határozott, és a panasz elutasítása mellett döntött. Ugyanakkor az állásfoglalásban írt – a közigazgatási bírságot kiszabó határozatok tartalmával összefüggő – általános érvényű észrevételeire és ajánlására figyelemmel, azt tájékoztatásul megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak és az ügyben másodfokon eljáró Fejér Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének.

Budapest, 2009. május 27.

Dr. Kaltenbach Jenő

elnök,
testületi tag

Dr. Juhász Imre

elnökhelyettes,
testületi tag

Dr. Féja András

előadó testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf

testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület